

1. Η ΕΥΡΩΠΗ ΦΡΟΥΡΙΟ ;

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: ...14/10/2021 Ημ. Αποδελτίωσης: ...14/10/2021

Σελίδα: 12

Innews AE - Αποδελτίωση Τύπου - <http://www.innews.gr>

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

ΤΟΥ Π.Κ. ΙΩΑΚΕΙΜΙΔΗ

Η «Ευρώπη - φρούριο»;

Πριν από 32 χρόνια, τον Νοέμβριο 1989, όλη η Ευρώπη καταδίκασε τα τείχη. «Ποτέ νέα τείχη στην Ευρώπη». Μόλις είχε καταδαφιστεί το πλέον επιείκυντο τείχος στην ήπειρο – το Τείχος του Βερολίνου. Ο Ψυχρός Πόλεμος έφθανε στο τέλος του, η Ευρώπη ανακτούσε την πολιτική της ενότητα («free and whole»), η δημοκρατία επέστρεφε στις χώρες του ανατολικού τμήματός της και η Σοβιετική Ένωση τελικά κατέρρεε. Ενας νέος κόσμος χωρίς τείχη (borderless world) (θεωρούσαμε ότι) άνοιγε μπροστά μας. Μια Ευρώπη ελεύθερη και δυνατή και πάντως όχι «Ευρώπη - φρούριο». Αλλωστε με την εγκαθίδρυση της εσωτερικής αγοράς η Ευρωπαϊκή Ένωση είχε καταργήσει ολοσχερώς τα εσωτερικά της σύνορα. Ταυτόχρονα θέσπισε και την έννοια των εξωτερικών συνόρων, την «κοινή διαχείριση» και προστασία τους. Ουδείς τότε ήταν αντίθετος στη λογική της κατάργησης των συνόρων και οπωσδήποτε όλοι ήταν εναντίον της οικοδόμησης νέων τειχών. Ανάμεσά τους βέβαια και η Ελλάδα. Ο Κωνσταντίνος Μπισσοτάκης ως πρωθυπουργός της περιόδου, από το 1990, (θυμάμαι ότι) υπήρξε διαπρύσιος κήρυξ της ελεύθερης Ευρώπης και εναντίον της «Ευρώπης - φρούριο».

Οι προσδοκίες αυτές διαψεύστηκαν. Η Ιστορία κινήθηκε με άλλη λογική. Μεγάλη διεύρυνση (2004), παγκοσμιοποίηση, συγκρούσεις, οικονομική ανέχεια άλλαξαν άρδην το πολιτικό περιβάλλον με διόγκωση των προσφυγικών - μεταναστευτικών ροών ιδιαίτερα από το 2015 και μετά. Και η Ευρώπη, ή ένα σημαντικό τμήμα της, εγκατέλειψε το όραμά της. Και άρχισε να μιμείται τον Ντ. Τραμπ – να χτίζει τείχη. Όπως ο Τραμπ στο σύνορο με το Μεξικό, που όμως καταδίκασε τότε με σφοδρότητα η Ευρώπη. Και τώρα έχουμε φθάσει στο εξωφρενικό σημείο δώδεκα κυβερνήσεις κρατών - μελών της Ένωσης, ανάμεσά τους όλες οι ακροδεξιές (Πολωνία, Ουγγαρία κ.ά.) αλλά δυστυχώς και η υποτιθέμενη σοσιαλδημοκρατική Δανία και βέβαια η Ελλάδα, να ζητούν ουσιαστικά η Ευρώπη να γίνει και επίσημα «φρούριο». Με κοινή επιστολή τους ζητούν (α) η Ευρωπαϊκή Ένωση να χρηματοδοτεί την κατασκευή τειχών - φρακτών στα εξωτερικά της σύνορα και (β) να νομιμοποιηθούν οι επαναπροωθήσεις (pushbacks), έστω κι αν ο όρος αυτός καθαυτός δεν χρησιμοποιείται στην επιστολή (επαναπροωθήσεις για τις οποίες η Ελλάδα αντιμετωπίζει ήδη βαρύτατες κατηγορίες). Ζητούν, με άλλα λόγια, την κατάργηση της Ένωσης ως κοινότητας αξιών, δικαίου, σεβασμού της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας. Κάτι βέβαια που η Πολωνία το πήγε στα απώτατα άκρα κηρύσσοντας (από το εγκάθετο Συνταγματικό Δικαστήριο) ως ασυμβίβαστα, άρθρα της Συνθήκης (Λισαβόνας) με το Σύνταγμα της χώρας! Καταλύοντας δηλαδή τη θεμελιακή αρχή της υπεροχής του ενωσιακού δικαίου.

Βέβαια τα παράλογα αιτήματα των 12 δεν πρόκειται να γίνουν δεκτά. Η αρμόδια επιτροπή Ιλβα Γιόχανσον το ξεκαθάρισε. Ας σημειωθεί ότι όλες οι mainstream χώρες της Ένωσης, μεταξύ των οποίων οι Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ισπανία, Πορτογαλία, δεν υπογράφουν την επιείκυντη επιστολή. Αντίθετα, η Κύπρος που την υπογράφει θέλει τείχος στην Πράσινη Γραμμή. Ό,τι πιο παράλογο.

Και αντί η Ελλάδα να είναι στο mainstream, είναι με τις περιφερειακές ή και περιέργες χώρες του συστήματος. Τα εξωτερικά σύνορα θα πρέπει να προστατευθούν αποτελεσματικά (και μάλιστα να το εγγυηθούν). Αλλά όχι με μέτρα που καταλύουν την ταυτότητα της Ένωσης και παραβιάζουν το διεθνές δίκαιο.

«Ευρωπαϊκός πραγματισμός» ή σκέτος αντιευρωπαϊσμός;

Ο καθηγητής Π.Κ. Ιωακείμιδης είναι πρώην πρεσβευτής - σύμβουλος του ΥΠΕΞ και μέλος της συμβουλευτικής επιτροπής των FEPS και ΕΛΙΑΜΕΠ. Από τις εκδόσεις Θεμέλιο κυκλοφορεί το τελευταίο του βιβλίο *Επιτεύγματα και Στρατηγικά Λάθη της Εξωτερικής Πολιτικής της Μεταπολίτευσης*